

KIME Akva AS
Laukhellaveien 142
9303 SILSAND

Dato: 08.07.2021
Vår ref: Ørjan Jensen
Tel: 916 90 138
E-post: oerjjen@hotmail.com

Dyrøy kommune
Dyrøytunet 1,
9311 BRØSTADBOTN

Søknad om dispensasjon fra kystzoneplanen i Dyrøy kommune i henhold til plan- og bygningsloven § 19.

KIME Akva AS viser til dialog med Dyrøy kommune og innvilget forprosjekt i VOX omstillingsprogram knyttet til oppdrett av torsk, og søker herved om dispensasjon fra kystzoneplan i Dyrøy kommune for etablering av anlegg for akvakultur av nye marine arter. Selskapet har allerede sendt inn en tilsvarende dispensasjonssøknad for lokalitet Hagenes (politisk sak 13/21 i Plan og naturutvalget).

Lokalitet Storelva ligger nordvest på Dyrøya vel 2,5 km nord for lokalitet Storvika V (Figur 1). Arealet er vurdert med utgangspunkt i metodikk for konsekvensutredning i kystplanarbeid, samt sektormyndighetenes lover, forskrifter og retningslinjer med hensyn til etablering av nye akvakulturanlegg. Overflatearealet for lokalitet Storelva (Figur 1) ligger innenfor «Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone» (SOSI: 6800-NFFF), mens fortøyningene i vest strekkes inn i «Fiskeriareal» (SOSI: 6300-VFI). Anleggsetableringen krever derfor dispensasjon fra bestemmelsene 4.3 og 4.6 under «Bestemmelser og retningslinjer» for Kystplan II Midt- og Sør-Troms.

BEGRUNNELSE FOR SØKNAD (DISPENSASJONSBESTEMMELSEN § 19-1)

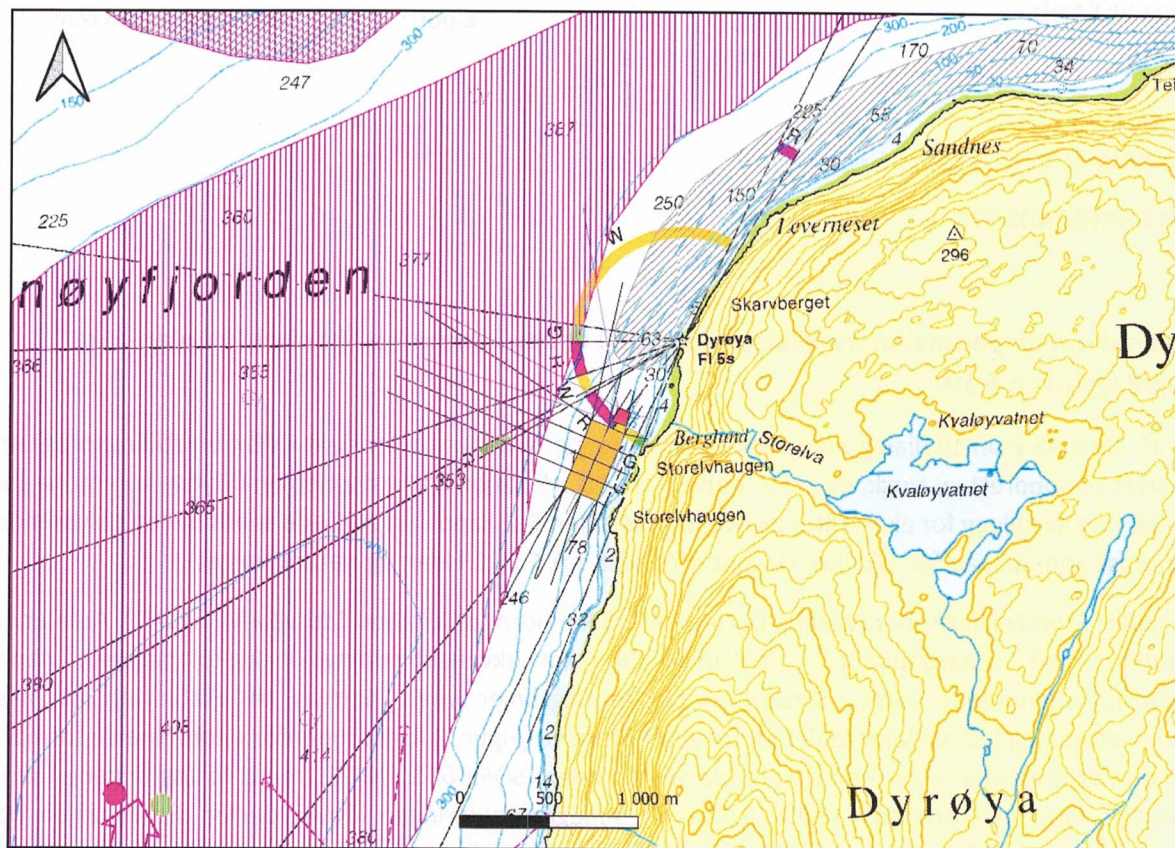
Før KIME Akva AS kan starte den generelle søknadsprosessen for klarering av ny akvakulturvirksomhet, er det krav i Forskrift om akvakultur, andre fiskearter, § 7, fjerde ledd om at søknader ikke skal være i konflikt med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven. Tiltaket krever dermed dispensasjon fra kystzoneplanens plankart og tilhørende bestemmelser (4.3 og 4.6).

KIME Akva AS ble stiftet 19.5.2020 med det formål å drive konvensjonelt matfiskoppdrett av torsk i sjø. Virksomheten er etablert i Senja kommune og har hovedkontor på Finnsnes. KIME Akva AS har som målsetning å etablere en nordnorsk aktør innen oppdrett av torsk, med en regional og helintegret verdikjede innen 2025. KIME Akva AS har som ambisjon å skape størst mulig lokale og regionale ringvirkninger av vår aktivitet, samtidig som virksomheten skal jobbe for et lavest mulig biologisk avtrykk i produksjonen. Bakgrunnen for etableringen av virksomheten er et tilsvarende svar til storting og regjering sin ambisjon om økt verdiskapning fra havbrukssektoren, samt en vurdering fra initiativtakerne rundt markedsmessige forhold.

KIME Akva AS jobber etter en plan om å etablere et driftskonsept med fire ulike driftsområder / lokaliteter og 2-årige driftssykluser, med andre ord sikter virksomheten på kort sikt mot 2 årlige utsett av torsk. Det er etablert avtaler rundt kjøp av settefisk, og virksomhetens første planlagte utsett er berammet til mars 2022. KIME Akva AS har gjennom 2020 og 2021 drevet et kartleggingsarbeid av arealer for mulige fremtidige lokaliteter og har identifisert en rekke aktuelle områder for etablering av

torskelokalteter i Midt-Troms og Dyrøy kommune. Det som dessverre kjennetegner de fleste av disse arealene, er at de ikke er avsatt til akvakulturformål.

Figur 1: Sjøkart med fiskeriaktivitet for aktive redskaper (rød skravering) og gyteområde for torsk (sort skravering). Lokalitet Storelva, overflateareal og fortøyningslinjer er tegnet inn. Fortøyninger fra lokalitet Storvika V vises i sør.

Arealet det søkes dispensasjon for har delvis overlapp med fiskeriaktiviteter (aktive redskaper – reke). Det er ikke konflikter med hensyn til avstandskrav til annen virksomhet eller annen kjent arealkonflikt for bruken av området.

Det er i Troms og Finnmark fylke tilrettelagt svært få arealer spesifikt for oppdrett av andre arter enn laksefisk. Dette skyldes flere faktorer. Den mest sentrale faktoren slik KIME Akva AS vurderer det ligger til at det ikke har vært beskrevet et tydelig behov fra aktører innen oppdrett av andre arter enn laksefisk. Det er et ansvar som delvis ligger til aktørene selv, og vil endre seg i tiden som kommer. Den andre faktoren handler om stor interesse rundt arealer tilrettelagt for oppdrett av laks og ørret. Mulighetene som VOX og omstillingsprogrammet i Dyrøy kommune gir, er derfor et viktig ledd i prosessen med å få tilgang på fire driftsområder og kontinuitet i selskapets produksjon.

For KIME Akva AS er tilgang på arealer på sjø den utløsende faktoren for å få realisert virksomhetens planer, og gjennom det kunne skape de beskrevne ringvirkningene for og i Dyrøy kommune. Den aktuelle lokaliteten vil omsøkes for inntil 8 merder, og for 3.600 tonn MTB (maksimal tillat biomasse).

VURDERING AV SØKNAD I FORHOLD TIL DISPENSASJONSBESTEMMELSEN § 19-2

Vilkår for dispensasjon fra plan- og bygningsloven er definert i dispensasjonsbestemmelsen § 19-2.

“Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempe etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.”

Begge vilkår i bestemmelsen må være oppfylt for at dispensasjon kan gis.

Bestemmelse 4.3 under «Bestemmelser og retningslinjer» for Kommuneplanens arealdel for kysten (Kystplan II for Midt- og Sør-Troms) er definert slik:

“Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone (NFFF).

Sjøarealer om er merket med påskrift NFFF er allmenne flerbruksområder som kan nyttes til natur, ferdsel, fiske og friluftsliv.

a) Tiltak eller inngrep som er i konflikt med natur, friluftsliv, ferdsel eller fiske, er ikke tillatt. Dette er likevel ikke til hinder for legging og vedlikehold av infrastruktur som ikke er til ulempe for formålet (sjøledninger for vann, avløp, strøm- og telenett mv.) eller etablering av enkeltstående båtfortøyninger/anker.

b) Det kan foretas fremtidige utbygginger (moloer, kaier, havner, utdypinger av farled, etc.) etter avklaring gjennom reguleringsplan.

c) Det kan gjennomføres følgende tiltak innenfor området uten reguleringsplan: mindre utvidelse av eksisterende kaier og moloer, bygging av mindre kaier, utlegging av flytebrygger mindre enn 12 m lang jf. PBL § 11-11 nr.3.”

Bestemmelsen har følgende tilhørende retningslinjer:

“Temakart over fiskeriaktivitet og økologi skal benyttes som grunnlag for vurdering av arealdisponeringer i flerbruksområder. Hensynet til gyte- og oppvekstområder for fiskeyngel og fiskefelt bør tillegges vekt i konflikttilfeller.”

Bestemmelse 4.6 under «Bestemmelser og retningslinjer» for Kommuneplanens arealdel for kysten (Kystplan II for Midt- og Sør-Troms) har ingen definering, men følgende retningslinje:

“Områdene er forbeholdt fiske. Andre aktiviteter kan skje fritt så lenge de ikke kommer i konflikt med planformålet.”

Bestemmelse 4.3 og 4.6 har overlappende retningslinjer med hensyn til konflikt med fiskeriaktiviteter.

Del 1: Vurdering av hensyn relatert til bestemmelsene 4.3 og 4.6

KIME Akva AS har vurdert en rekke arealer i kommunens kystarealer med utgangspunkt i egnethet til akvakulturdrift. To område skiller seg foreløpig positivt ut i forhold til lavt konfliktpotensiale for andre aktiviteter og hensyn, er og vurdert videre etter følgende tema:

1. Naturvernområder
2. Havner, farleder, lyktesektorer
3. Viktige naturtyper
4. Gyteområder (intervjubasert, fiskere)
5. Gytefelt torsk MB (verifikasjon utført av Havforskningsinstituttet)

6. Forurensing i vannmiljø (økologisk tilstand i kystvannet med tilhørende risikovurdering)
7. Kulturminner og kulturmiljø (herunder også samisk kulturgrunnlag)
  - Reindrift
8. Friluftsområder og friluftsliv (i strandsonen)
9. Fiskeri (aktivitet)
10. Lakseførende vassdrag (avstandskrav)
11. Annen akvakultur
12. Støy-/lysforurensning
13. Farled, lyssektorer og sjøtrafikk
14. Forsvarets øvingsareal
15. Beredskap og ulykkesrisiko
16. Beskaffenhet/egnethet havbruk

Vurderingene er i sin helhet gitt i vedlegg 1 og vedlegg 2. Hensyn og virkninger for farled, fiskeriaktivitet og gyteområder er særlig vurdert.

På bakgrunn av vurderingene utført i vedlegg 1 og 2 er det ikke avdekket forhold som vil være til vesentlig hinder for etablering av akvakulturdrift innenfor de definerte arealbegrensningene det er søkt dispensasjon for, og dermed heller ikke en vesentlig tilsidesettelse av hensynene bak bestemmelsen 4.3.

Bestemmelser for 4.6 er ikke definert, men formålet er likevel tydelig angitt i retningslinje og kystzoneplankart. Lokalitet Storelva vil ha fortøyninger vestover som går inn i areal for rekefiske. Det er likevel ikke registrert fiskeriaktivitet i Fiskeridirektoratets kartløsninger for VFI- arealet i nærheten av overflateanlegget eller fortøyninger arealet. Omfanget av fiskeriaktivitet i det overlappende VFI- arealet er likevel noe usikkert. KIME Akva AS vurderer derfor foreløpig at dispensasjonsarealet vil ha begrenset konfliktpotensiale med hensyn til fiskeriaktiviteter.

Konsekvenser og virkninger for fiskeri blir grundig vurdert gjennom akvakulturprosessen, både gjennom offentlig ettersyn og ved Fiskeridirektoratets behandling av akvakultursøknad. KIME Akva AS mener derfor at hensynene bak bestemmelsen 4.6 blir ivaretatt på en god måte og at overlapp og nærhet til VFI-arealene vest og nord for lokaliteten ikke burde ekskludere akvakulturtiltak i en dispensasjonsprosess.

Del 2: Vurdering av fordeler og ulemper som omsøkte tiltak medfører

Oppdrett er en distriktsnæring som er med på å skaffe arbeidsplasser og opprettholde bosetting i Distrikts-Norge. Etablering av to nye lokaliteter vil skape i størrelsesorden inntil 14 helårs fulltidsstillinger, samt behov for deltidsstillinger i direkte tilknytning til etablering. Aktiviteter knyttet til drift ved lokalitetene vil skape kjøp av varer og tjenester (eksklusivt fôr) for betydelige beløp hos underleverandører, dagligvareforretninger og andre butikker i kommunen. Flere lokaliteter i regionen vil også medføre større ringvirkninger for lokale servicetjenester innen akvakultur i kommunen. KIME Akva AS vil ved godkjent akvakultursøknad og påfølgende utsett av fisk på lokaliteten, etablere

landbase i Dyrøy kommune. Som Delprosjekt 2 i Forprosjektet utredes deler av Espenes Industriområde som et alternativ som landbase for KIME Akva AS sin aktivitet i Dyrøy kommune. KIME Akva AS har tatt mål av seg å være et helintegrert selskap innen oppdrett av torsk. I dette ligger det at vi skal være involvert i hele verdikjeden – fra rogn til ferdig produkt. Som en konsekvens av dette har vi allerede igangsatt prosjekter rundt settefiskproduksjon lokalt og innledet dialog med etablerte aktører i regionen rundt samarbeid på dette feltet. Som delprosjekt 3 i Forprosjektet utredes deler av Espenes Industriområdegjennom en egnethetsvurdering som mulig lokalisering for fremtidig settefiskproduksjon. En eventuell realisering av dette skjer i sin tur som en direkte konsekvens av tilgang på tilstrekkelig produksjonskapasitet på sjø – lokaliteter. KIME Akva AS vil også organisere en eventuell fremtidig aktivitet i Dyrøy kommune gjennom selskapsetablering i kommunen.

Negative forhold ved etablering av akvakulturanlegg i de omsøkte arealene vurderes som begrensede (vedlegg 1 og 2). Arealbeslagene vil i mindre grad hindre fritidsbåter eller annen skipstrafikk. Det er ikke avdekket økologiske begrensninger, overlapp med gyteområder og oppvekstområder, naturvernområder, naturområder eller kulturminner. Tiltaket har god avstand til friluftsområder og andre akvakulturaktiviteter i kommunen. Virkninger mot fiskeri er vurdert til å ha størst usikkerhet. Dette blir imidlertid grundig kartlagt og vurdert gjennom søknadsprosess for etablering av nye akvakulturtiltak.

Omsøkt dispensasjonsareal har overlapp med farledens arealbegrensning (Vedlegg 1 og 2) og ligger relativt nært foretrukket ferdselstrasé i Tranøyfjorden. KIME Akva AS har derfor vurdert sjøtrafikken i det aktuelle området og gjennomført møter med Kystverket for å kartlegge og avdekke forhold som kan medføre konflikt med Havne- og farvannsloven, herunder sjøtrafikk og lyktesektorer. Fremtidig egengenerert sjøtrafikk ble også vurdert opp mot andre sjøaktiviteter. Kystverket ser ingen umiddelbare risikofaktorer ved etablering av anlegget (inkludert Hagenes), men ber KIME Akva AS om å innlede dialog med rederi for rutegående trafikk (Boreal), samt fiskarlag og lostjenesten for å redusere usikkerheter ytterligere med hensyn obstruksjonsmessige forhold. Disse aktivitetene blir ivare tatt i forkant av søknader om akvakulturdrift.

Bestemmelser i Akvakulturloven (§ 12) og Naturmangfoldloven (§ 12) skal sikre at akvakulturnæringen skal benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, herunder NYTEK-forskriften (*rømningstekniske forhold*) og NS9415 (*flytende oppdrettslegg*). Næringens utfordringer har historisk ofte vært beheftet med uønskede miljøforhold ved sjøbunn/resipient. KIME Akva AS har som mål og ambisjoner å kun drifte ved lokaliteter som har høy tåleevne med hensyn til biologisk produksjon. Dette medfører at anleggene må eksponeres for moderat til sterk strøm, og har bunntopografi som sikrer god spredning av næringssalter og rask restitusjon. Kartleggingsarbeidet med hensyn til strømmodellering av spredningsstrøm og bunn, samt bunntopografiske forhold, peker på at lokalitet Storelva vil ivareta disse forholdene. Innsamling av strømmålinger og anskaffelse av høyoppløselige bunntopografiske kart i forbindelse med søknad om akvakulturdrift, vil redusere usikkerheter ytterligere. Statsforvalteren vil grundig vurdere beskaffenhetene før eventuell utsteding av utslippstillatelse.

Andre driftsmessige forhold som støyforurensing fra fôrflåte skal holdes under nivåer som er fastsatt i utslippstillatelse gitt av Statsforvalteren. Med bærekraftig produksjon gjennom hele verdikjeden, vil selskapet i stå stor grad som mulig bruke elektrifiserte eller hybridiserte fartøy og flåte. Virkninger av lysforurensing (lovpålagte blinkere) og det faktum at anleggene blir synlige i landskapet, er krevende å vurdere objektivt. Det er ingen bebyggelse ved Storelva med synslinje til tiltaket og KIME Akva AS vurderer derfor at dette ikke skal ha vesentlig betydning i behandlingsprosessen.

En samlet vurdering viser foreløpig at fordelene med tiltaket er klart større enn ulempene.

OPPSUMMERING

Behovet for nye velegnede lokaliteter øker i takt med forventningene fra Stortinget og regjeringen om bærekraftig verdiskapning innen akvakultur. Dyrøy kommune besitter viktige sjøarealer som vil kunne oppfylle forvaltningens krav til trygg og forsvarlig matfiskproduksjon, både for laksefisk og andre marine arter. KIME Akva AS ser i tillegg klare strategiske driftsfordeler ved omsøkt arealer og etablering vil sikre betydelige lokale og regionale ringvirkninger for næringsliv og kommunen.

Arealet er vurdert med utgangspunkt i dispensasjonsbestemmelsen § 19-1 og 19-2, herunder behov og hensyn til bestemmelser det søkes dispensasjon fra i kystsoneplanen. Basert på foreløpige resultater må det således kunne konkluderes med at fordelene ved å innvilge dispensasjon for arealet er klart større enn ulempene.

KIME Akva AS vil presisere at arealene som er omfattet av foreliggende dispensasjonssøknad får en grundig faglig vurdering fra sektormyndighetene og fylkeskommunen gjennom tildelingsprosessen etter akvakulturlovgivningens bestemmelser.

Ved behov for ytterlige opplysninger/dokumentasjon (shapefiler etc) med hensyn til dispensasjonssøknaden, kontakt undertegnede.

Med vennlig hilsen

Ørjan Jensen

Daglig leder,

KIME Akva AS

Vedlegg 1: Virkningsvurderinger og konsekvenser

Vedlegg 2: Kart